

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu



**IZVJEŠĆE O RADU
MRTVOZORNIČKE SLUŽBE I
OBAVLJENIM OBDUKCIJAMA
NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2012. GODINI**

Podnositelj

*Povjerenstvo za nadzor nad
radom mrtvozornika na području
Osječko-baranjske županije*

Osijek, ožujka 2013.

IZVJEŠĆE O RADU MRTVOZORNIČKE SLUŽBE I OBAVLJENIM OBDUKCIJAMA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2012. GODINI

I. Uvod

Prema članku 189. i 190. stavak 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" broj 150/08., 71/10., 139/10., 22/11., 84/11., 12/12., 35/12., 70/12. i 144/12.) za svaku umrlu osobu utvrđuje se vrijeme i uzrok smrti. Vrijeme i uzrok smrti utvrđuje doktor medicine. Iznimno, vrijeme i uzrok smrti može utvrditi i drugi osposobljeni zdravstveni radnik, na način koji propisuje pravilnikom ministar.

Predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave na prijedlog općinskih, odnosno gradskih vijeća imenuje potreban broj doktora medicine, odnosno drugih zdravstvenih radnika koji utvrđuju nastup smrti, vrijeme i uzrok smrti osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove.

Člankom 195. Zakona o zdravstvenoj zaštiti određeno da će ministar propisati način pregleda umrlih te utvrđivanje vremena i uzroka smrti.

Ministar zdravstva donio je 28. ožujka 2011. godine novi Pravilnik o načinu pregleda umrlih te utvrđivanje vremena i uzroka smrti ("Narodne novine" broj 46/11. i 6/13.), (u nastavku: Pravilnik) koji je stupio na snagu 30. travnja 2011. godine.

Člankom 5. stavkom 1. i 2. Pravilnika određene su obveze predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave, i to da:

- utvrđuje potreban broj mrtvozornika za područje jedne ili više općina odnosno grada, kao i uže područje na kojem će svaki od njih obavljati pregled umrlih, osim mrtvozornika za pregled umrlih osoba za vrijeme bolničkog liječenja i stacionarnog zbrinjavanja u domu zdravlja i ustanovi za palijativnu skrb (njih imenuje ravnatelj zdravstvene ustanove), vodeći računa o broju stanovnika i o udaljenosti pojedinih naselja, kao i o potrebi stalne prisutnosti barem jednog mrtvozornika na pojedinom području,
- imenuje povjerenstvo za nadzor nad radom mrtvozornika koji obavljaju mrtvozorenje izvan zdravstvene ustanove,
- vodi evidenciju mrtvozornika na području jedinice područne (regionalne) samouprave,
- osigurava naknadu za obavljanje pregleda umrlih osoba te za putne troškove mrtvozornika koji se isplaćuju iz proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave,
- osigurava izdavanje iskaznice imenovanim mrtvozornicima na obrascu koji je prilog Pravilniku,
- osigurava dovoljan broj obrazaca potvrde o smrti, dozvola za ukop/kremiranje i očevidnika o obavljenim pregledima umrlih osoba,
- osigurava dovoljan broj popratnica za prijevoz i obdukciju,
- pohranjuje ovjerene očevidnike o obavljenim pregledima umrlih osoba,
- osigurava sredstva za organizaciju mrtvozorničke službe i
- obavještava nadležni matični ured o imenovanim mrtvozornicima na svom području.

Kako je već navedeno, predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, uz ostalo, imenuje povjerenstvo za nadzor nad radom mrtvozornika koji obavljaju mrtvozorenje izvan zdravstvene ustanove.

Prema članku 7. Pravilnika određeno je da povjerenstvo mora imati najmanje 4 člana, i to:

- predstavnika iz redova mrtvozornika,
- predstavnika iz redova doktora medicine specijalista sudske medicine i/ili doktora medicine specijalista patološke anatomije,
- predstavnika Zavoda za javno zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave,
- predstavnika tijela jedinice područne (regionalne) samouprave.

Nadalje je određeno da se povjerenstvo sastaje najmanje dva puta godišnje, a da svaki imenovani član povjerenstva, odnosno predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave može zatražiti izvanredni sastanak povjerenstva.

Povjerenstvo u obavljanju nadzora nad radom mrtvozornika posebno:

- ovjerava evidenciju mrtvozornika na području jedinice područne (regionalne) samouprave,
- obavlja pregled i ovjerava očevidnik o obavljenim pregledima umrlih za svaku godinu,
- razmatra primjedbe mrtvozornika vezane uz obavljanje mrtvozorničke službe na pojedinom području te, po potrebi, obavještava Ministarstvo zdravlja o primjedbama mrtvozornika,
- predlaže mjere za unapređenje rada mrtvozorničke službe na pojedinom području i o predloženim mjerama obavještava Ministarstvo,
- nadzire provedbu propisa koji reguliraju način pregleda umrlih i utvrđivanja vremena i uzroka smrti,
- izrađuje godišnje izvješće o obavljenim obdukcijama i radu mrtvozorničke službe koje dostavlja Ministarstvu zdravlja, Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i nadležnom tijelu jedinice područne (regionalne) samouprave najmasnije do 28. veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

Podatke iz očevidnika i potvrde o smrti povjerenstvo čuva kao tajnu i može ih predočiti samo tijelima predviđenim Pravilnikom.

Dakle, slijedom novog Pravilnika Skupština Županije je na 22. sjednici 13. prosinca 2011. godine donijela Odluku o Povjerenstvu za nadzor nad radom mrtvozornika na području Osječko-baranjske županije, kao i Rješenje o imenovanju članova Povjerenstva za nadzor nad radom mrtvozornika na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 14/11.).

Nadalje, u postupku je priprema novog rješenja o imenovanju mrtvozornika. Prikupljaju se prijedlozi gradskih i općinskih vijeća jedinica lokalne samouprave s područja Županije, prema novom Pravilniku o načinu pregleda umrlih te utvrđivanju vremena i uzroka smrti.

Do donošenja novog rješenja o imenovanju mrtvozornika na snazi je Rješenje o imenovanju osoba ovlaštenih za utvrđivanje nastupa, vremena i uzroka smrti građana izvan zdravstvene ustanove koje je donijela Skupština Osječko-baranjske županije na sjednici 6. srpnja 2000. godine, te izmjene i dopune Rješenja na sjednicama 29. ožujka 2004. godine, 9. ožujka 2007. godine, 21. ožujka 2009. godine i 30. ožujka 2010. godine ("Županijski glasnik" broj 3/00., 5/04., 2/07., 1/09. i 3/10.) temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Pravilnika o načinu pregleda umrlih te o utvrđivanju vremena i uzroka smrti ("Narodne novine" broj 121/99., 133/99., 112/00.).

Rješenjem su imenovani mrtvozornici za obavljanje pregleda osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove na području Osječko-baranjske županije s nadležnošću utvrđenoj prema područjima gradova Osijek, Đakovo, Valpovo, Donji Miholjac, Našice, Beli Manastir i njima gravitirajućih općina. Imenovano je 156 mrtvozornika za područje Osječko-baranjske županije i to 86 doktora medicine i 70 medicinskih sestara ili medicinskih tehničara, koji su raspoređeni kako slijedi:

- za područje Grada Osijeka i općina Antunovac, Čepin, Erdut, Ernestinovo, Šodolovci, Vladislavci i Vuka imenovano je 36 mrtvozornika, a od toga 16 doktora medicine i 20 medicinskih sestara i medicinskih tehničara,
- za područje Grada Belog Manastira i općina Bilje, Čeminac, Darda, Draž, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Petlovac i Popovac imenovan je 31 mrtvozornik, a od toga 9 doktora medicine i 21 medicinska sestra,
- za područje gradova Belišća i Valpova i općina Bizovac, Koška i Petrijevcu imenovan je 21 mrtvozornik, a od toga 13 doktora medicine i 8 medicinskih sestara,
- za područje Grada Donjeg Miholjca i općina Magadenovac, Marijanci, Podravska Moslavina i Viljevo imenovano je 10 mrtvozornika, svi doktori medicine,
- za područje Grada Našica i općina Donja Motičina, Đurđenovac, Feričanci i Podgorač imenovano je 27 mrtvozornika, a od toga 15 doktora medicine i 12 medicinskih sestara,
- za područje Grada Đakovo i općina Drenje, Gorjani, Levanjska Varoš, Punitovci, Satnica Đakovačka, Semeljci, Strizivojna, Trnava i Viškovci imenovan je 31 mrtvozornik, a od toga 23 doktora medicine i 8 medicinskih sestara.

U 2012. godini obavljeno je 2 383 pregleda (u 2011. godini 2 330 pregleda) od kojih se 1 124 pregleda (u 2011. godini 1 052 pregleda) odnosi na muške, a 1 259 pregleda (u 2011. godini 1 278 pregleda) na ženske osobe.

Od ukupno 156 imenovanih mrtvozornika poslove mrtvozorenja u 2012. godini obavljala su 43 mrtvozornika i to 16 doktora medicine i 27 medicinskih sestara odnosno medicinskih tehničara.

II. Obavljena mrtvozorenja osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove

U nastavku se daje prikaz obavljenih mrtvozorenja po utvrđenim područjima nadležnosti pojedinih mrtvozornika.

BROJ OBAVLJENIH PREGLEDA MRTVOZORNIKA U 2012.GODINI PO PODRUČJIMA

Red.br.	Prezime i ime mrtvozornika	Broj pregleda		
		M	Ž	Ukupno
	Beli Manastir i gravitirajuće općine	173	231	404
1.	Blaženka Blažević, med. sestra	5	2	7
2.	Ljiljana Bojanin, med. sestra	1	2	3
3.	Sonja Ilijavec, viša med. sestra	41	45	86
4.	Stipan Kovačić, dr. med.	0	6	6
5.	Kamenko Perić, med. tehničar	95	129	224
6.	Ibojka Sičajmov, dr. med.	21	30	51
7.	Nada Srimac, dr. med.	6	8	14
8.	Iboja Valkai, med. sestra	4	9	13
	Belišće i Valpovo i gravitirajuće općine	56	65	121
9.	Kata Bekina, dr. med.	1	0	1
10.	Željko Maravić, dr. med.	3	3	6
11.	Danica Ljulj, med. sestra	4	7	11
12.	Branka Pošćić, med. sestra	1	1	2
13.	Maja Stanić, med. sestra	36	35	71
14.	Ljiljana Vurdelja, med. sestra	11	18	29
15.	Željko Pritišanac, dr. med.	0	1	1

	Donji Miholjac i gravitirajuće općine	64	94	158
16.	Vanda Balković, dr. med.	5	10	15
17.	Dahna Jantoš, dr. med.	7	8	15
18.	Mara Karanović, dr. med.	20	23	43
19.	Duško Karanović, dr. med.	32	53	85
	Dakovo i gravitirajuće općine	163	172	335
20.	Višnjica Gašpić, med. sestra	5	5	10
21.	Božana Kalamut, dr. med.	6	7	13
22.	Ivan Kirhmajer, dr. med.	69	69	138
23.	Zdenka Ladan, dr. med.	51	52	103
24.	Lidija Rukavina, dr. med.	11	7	18
25.	Maja Suchy, med. sestra	21	32	53
	Našice i gravitirajuće općine	95	102	197
26.	Lidija Čalić, med. sestra	10	7	17
27.	Katica Horvatin, med. sestra	24	29	53
28.	Zvonko Kajić, dr. med.	17	18	35
29.	Marina Kajić, dr. med.	3	1	4
30.	Ružica Kovačević, med. sestra	1	1	2
31.	Zrinka Mohila, med. sestra	12	23	35
32.	Terezija Nikolašević, med. sestra	7	4	11
33.	Ana Trlaja-Ogrić, med. sestra	21	19	40
	Osijek i gravitirajuće općine	573	595	1168
34.	Boris Jorgić, med. tehničar	113	118	231
35.	Damir Kiraly, med. tehničar	22	16	38
36.	Zvonko Koški, med. tehničar	95	87	182
37.	Marija Mrkšić, med. sestra	4	11	15
38.	Dražen Narančić, med. tehničar	5	11	16
39.	Nejvad Novaković, med. tehničar	107	143	250
40.	Predrag Stojanović, med. tehničar	78	69	147
41.	Danijel Šabanović, med. tehničar	15	13	28
42.	Ana Tešankić, viša med. sestra	11	13	24
43.	Milan Zamaklar, med. tehničar	123	114	237
	UKUPNO	1124	1259	2383

Odlukom o naknadi mrtvozornicima za preglede osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 14/11.) utvrđena je visina naknade za obavljene preglede umrlih osoba te troškovi prijevoza. Nadalje je utvrđeno da će se naknada i troškovi mrtvozorenja isplaćivati tromjesečno te da će nadzor nad djelatnošću pregleda umrlih i nad radom mrtvozornika obavljati upravno tijelo nadležno za zdravstvo i socijalnu skrb.

Naknada za putne troškove po prijednom kilometru utvrđena je u iznosu utvrđenom Odlukom Vlade Republike Hrvatske o visini dnevnice za službeno putovanje i visini naknade za korisnike koji se financiraju iz sredstava Državnog proračuna.

Naknada za mrtvozorenje koje se obavlja u mjestu prebivališta mrtvozornika za putne troškove učinjene u svrhu obavljanja mrtvozorenja utvrđena je u neto iznosu od 20,00 kuna.

Slijedom toga, od 1. siječnja 2012. godine isplaćivana je naknada za pregled osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove imenovanom mrtvozorniku u iznosu od 105,00 kuna. Putni trošak po km prijeđenom u iznosu od 2,00 kune za mrtvozorenja izvan mjesta prebivališta mrtvozornika, odnosno u iznosu od 20,00 kuna za mrtvozorenje unutar mjesta prebivališta mrtvozornika.

U 2012. godini za obavljena mrtvozorenja osoba umrlih izvan zdravstvenih ustanova na području Županije isplaćena je naknada u neto iznosu od 352.725,00 kuna.

U mjestu prebivališta mrtvozornika obavljeno je 1 084 pregleda za što je isplaćen iznos od 21.680,00 kuna za troškove prijevoza, te je isplaćen trošak za prijedjenih 40 415 kilometara u iznosu od 80.830,00 kuna.

Ukupno utrošena sredstva za troškove mrtvozorenja (neto naknada, porezi i doprinosi na neto naknadu i troškovi prijevoza) u 2012. godini na području Osječko-baranjske županije iznosila su 678.297,88 kuna.

TROŠKOVI MRTVOZORENJA U 2012. GODINI PO OBRAČUNSKIM RAZDOBLJIMA U NETO IZNOSU

Razdoblje	Broj mrtvozornika	Broj pregleda 1.	Ukupno naknada pregleda 2.	Broj pregleda u mjestu 3.	Naknada 4.	Broj km 5.	Naknada za km 6.	Ukupno troškovi 4+6	Ukupno isplata 2+4+6
1.1.-31.3.	34	666	69.930,00	306	6.120,00	11.060	22.120,00	28.240,00	98.170,00
1.4.-30.6.	28	616	64.680,00	281	5.620,00	10.086	20.172,00	25.792,00	90.472,00
1.7.-30.9.	29	494	51.870,00	209	4.180,00	8.866	17.732,00	21.912,00	73.782,00
1.10.-31.12	37	607	63.735,00	288	5.760,00	10.403	20.806,00	26.566,00	90.301,00
Sveukupno		2.383	250.215,00	1.084	21.680,00	40.415	80.830,00	102.510,00	352.725,00

*razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca 2012. godine isplaćeno je u 2013. godini

III. Obavljena edukacija zdravstvenih radnika koji nisu doktori medicine

Člankom 19. Pravilnika o načinu pregleda umrlih te o utvrđivanju vremena i uzroka smrti iz ožujka 2011. godine, uz ostalo, utvrđeno je i sljedeće:

"Svi mrtvozornici obvezni su završiti edukaciju vezanu uz osposobljavanje za ispunjavanje potvrde o smrti u roku od 12 mjeseci od dana imenovanja. Iznimno, mrtvozornici imenovani do stupanja na snagu ovoga Pravilnika obvezni su završiti edukaciju u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Program edukacije sadrži:

- upoznavanje s propisima koji se odnose na pregled umrlih,
- podjelu načina na koji je smrt nastupila,
- određivanje uzroka i vremena smrti,
- pravilno ispunjavanje potvrde o smrti i mortalitetnu statistiku.

Zdravstveni radnici koji nisu doktori medicine, a imenovani su mrtvozornicima obvezni su završiti i dodatnu edukaciju vezanu uz osposobljavanje za obavljanje pregleda umrlih.

Edukaciju iz stavka 1. ovoga članka organizira i provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo u suradnji s Ministarstvom i jedinicama područne (regionalne) samouprave, zavodima za javno zdravstvo i medicinskim fakultetima".

Sljedom toga, Ministarstvo zdravlja organiziralo je, u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i Zavodom za sudsku medicinu i kriminalistiku Medicinskog fakulteta u Zagrebu, jednodnevnu edukaciju mrtvozornika u Zagrebu dana 11. svibnja 2012. godine.

Prema Popisu sudionika edukacije mrtvozornika Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo edukaciju su završili sljedeći imenovani mrtvozornici za područje Osječko-baranjske županije:

- Blaženka Blažević, med. sestra,
- Sonja Ilijavec, viša med. sestra,
- Kamenko Perić, med. tehničar,
- Maja Stanić, med. sestra,
- Ljiljana Vurdelja, med. sestra,
- Maja Suchy, med. sestra,
- Ana Ogrić (r.Trlaja), med. sestra,
- Danijel Šabanović, med. tehničar i
- Damir Kiraly, med. tehničar.

Iz Proračuna Županije za 2012. godinu za troškove edukacije utrošeno je 4.363,20 kuna.

IV. Obavljene obdukcije osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove

Člankom 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je da se obdukcija provodi u sljedećim slučajevima:

1. kada postoji sumnja ili je očito da je smrt prouzročena kaznenim djelom ili je u vezi s izvršenjem kaznenog djela,
2. kada je to potrebno radi zaštite zdravlja ljudi, odnosno kada to zahtijevaju epidemiološki, sanitarni i drugi stručni razlozi,
3. kada zahtjev za obdukciju postavi obitelj umrle osobe,
4. kada je osoba umrla u zdravstvenoj ustanovi.

Sredstva za obdukciju u prva dva slučaja osiguravaju se iz državnog proračuna. U trećem slučaju, ako je smrt nastupila izvan zdravstvene ustanove troškove snosi obitelj, a u četvrtom slučaju troškove snosi obveznik plaćanja troškova liječenja umrle osobe.

Prema članku 13. stavak 1. Pravilnika radi utvrđivanja uzroka smrti provodi se obdukcija tijela umrle osobe. Uz slučajeve kada je obdukcija propisana Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, mrtvozornik obvezno upućuje tijelo umrle osobe na obdukciju i u slučajevima iz drugih medicinskih razloga, a koji mogu biti sumnja na nasilnu smrt, iznenadna smrt kod koje je uzrok nepoznat, odnosno nejasan.

Obdukciju treba obaviti doktor medicine specijalist sudske medicine, a kad u mjestu u kojem se obavlja obdukcija nema doktora medicine te specijalnosti, tada obdukciju može obaviti doktor medicine specijalist patološke anatomije.

Kada je provedena obdukcija tijela umrle osobe, potvrdu o smrti propisanu člankom 10. Pravilnika popunjava i dostavlja nadležnim tijelima doktor medicine koji je obavio obdukciju.

Člankom 14. Pravilnika utvrđeno je koga mora doktor medicine koji provodi obdukciju obavijestiti, i to:

- kada postoji sumnja da je smrt prouzročena kaznenim djelom ili u vezi sa izvršenjem kaznenog djela, tijelo nadležno za provođenje istrage, odmah po obavljenoj obdukciji,
- mrtvozornika koji je uputio tijelo na obdukciju.

Obavijest o uzroku smrti mora sadržavati:

- ime i prezime umrle osobe,
- datum rođenja ili matični broj građanina, odnosno osobni identifikacijski broj (OIB),
- broj osigurane osobe,
- datum i vrijeme smrti,
- dijagnozu uzroka smrti napisanu punim nazivom i okolnosti nastanka nasilne smrti.

U 2012. godini 5 mrtvozornika uputilo je 7 tijela umrlih osoba na obdukciju zbog iznenadne smrti kod koje je uzrok bio nepoznat, odnosno nejasan i to 4 muškarca i 3 žene. Obdukcije su provedene u Kliničkom bolničkom centru Osijek - Kliničkom Zavodu za patologiju i sudsku medicinu i Općoj županijskoj bolnici Našice. Za jednu obdukciju zapisnik o obdukciji je dostavljen, a ostali su još u obradi ili nisu dostavljeni mrtvozornicima.

U 2012. godini na troškove prijevoza pet umrlih osoba koje su mrtvozornici uputili na obdukciju zbog iznenadne smrti kod koje je uzrok bio nepoznat, odnosno nejasan utrošeno je iz Proračuna Županije 4.599,90 kuna, a za jednu obdukciju za koju je dostavljen zapisnik o obdukciji utrošeno je 1.418,60 kuna. Dakle, ukupno iz Proračuna Županije za troškove obdukcije i prijevoza utrošeno je 6.018,50 kuna.